

skuldror besväret att enligt hosföljande fullmakt i Kejs~~er~~liga Post-Direktionen lyfta för min räkning 130 R~~u~~be~~l~~ S~~ö~~l~~f~~ve~~r~~, hvaraf Du ville vara god och en Lördags quäll efter Kl. 6 inbetala till Helsingfors Sparbank, logerande vid den tiden i Rådstugan i trappa upp, halft års intresse å min skuld derstädes med 9 R~~u~~be~~l~~ S~~ö~~l~~f~~ve~~r~~ samt lemna återstoden till Din kära Fader. Kan Du ännu skaffa mig några häften från sednaste halfår af Ber~~k~~iner~~s~~ Jahrbücher – d:o Deutsche Jahrbücher större eller mindre parti för den tid de förde detta namn, för öfrigt, hvad Litteraturblad som helst, endast färsk under ett år, så gör Du en god gerning och arbetar för mitt andliga uppehälle.

Bed dem, det förtjenar derom försäkra, tro (***) i Saima nedsätter den inhemska Litteraturen, icke derföre att den är dålig, utan derföre att den måste vara det. Skulle våra Tidningsskrifvare thet begripa, så kunde de lättare trösta sin sårade fåfänga. Tro också sjelf att käbblet gör mig ringa fröjd, men man måste hålla ut, för att om möjligt öfvertyga vederbörande att deras regemente producerar idel skräp. Tiden är sådan att de äfven de – gerna vagga sig i tron både på eget ljus och på herrligheten af det lilla, de med god smak åtnjuta. Kan Du för öfvrigt hjälpa till att nedslå hvarje stupid förvåning öfver Saimas censurfrihet, så gagnar Du mig mera än öfriga vänner, hvilkas skrik i detta hänseende, som redan hunnit hit, förr eller sednare skall stjelpa mig och bladet. »Gli amici mi guardio Dio!» –

Förlåt både det besvär jag gör Dig och brevets korthet. Helsa Din vän Kellgren, och öfriga, som minnas mig. Lycklig fortgång med lexorna. Det skall i en framtid förtreta Dig att Du läsit dem. Men det måste så vara. Lef väl.

Din
tillgifne Vän och Broder
Joh. Vilh. Snellman.

d. 22 Februari

228 J. V. SNELLMAN – J. J. TENGSTRÖM 22.II 1844
HUB, Kellgreniana

Vördade Vän och Bror!

Med verklig blygsel sätter jag mig ned för att tacka för Brors sednaste så glädjande vänskapsfulla bref. Värdes icke för min försummelses skuld anse denna min tacksägelse mindre varm och innerlig! – Om bristande tid bör jag väl ej tala, då Bror ~~m~~id~~t~~ under tentamens oron gifvit sig ro att komma ihåg mig med så utförliga underrättelser om för mig intressanta förhållanden. Men ett skäl till uppskof har jag haft deri, att jag så gerna till detta bref önskade bifoga något bidrag till att bringa mina penningeaffärer på redig fot. Nu har jag för detta ändamål besvärat Robert att i PostDirektionen lyfta 121 R~~u~~be~~l~~ S~~ö~~l~~f~~ve~~r~~ så som afbetalning på mitt Debet hos Bror, och beder jag förtröstansfullt att på återstoden få lemna skuldsedel ställd på ett år samt för detta ändamål vid tillfälle få uppgift på dess belopp.

Det är tråkigt att till Bror börja brefvet med slika affärer, men roligt att få den saken undan så fort som möjligt. Hvad vill jag sedan vidare skriva om härifrån annat än om egna angelägenheter? – Men hvar

också finna för dem ett mera vänskapsfullt deltagande? – Dock först ännu en sak.

Bror underrättar mig i sitt bref om den filosofiska saxens destination. Det finnes blott en utväg för mig att kunna mottaga arfvet, nemligen den att jemte öfriga å klipparen tecknade namn äfven få läsa Brors för mig kära. Jag kan då anse saken så, som skulle jag i all händelse, om jag blir den öfverlevande, fått mottaga gåfvan af Brors vänskap. Men att eljest mottaga den på grund af ett tillfälligt afledne Sundvalls ord, hvilket tredje man endast osäkert erinrar sig hafva hört, och som så mycket strider emot, hvad som här borde vara, derpå går jag platt icke in. Uttrycket är väl nog sägande för min kända envishet,

10

Som Bror af Tidningarne sett, har spekulationen med Saima burit sig bra. Jag utdelar nu fullmakter sådana som Roberts till höger och vänster, och har äfven härifrån sändt en remiss till Österbotten. Såsom en blott penningespekulation önskade jag också, att hvar och en af mina vänner och synnerligast Bror måtte betrakta företaget. Ty eljest uthärdar det ingen kritik. Fortgående requisitioner låta mig äfven tro, att jag träffat (något så när) den stora publikens smak. Det vore ett fel att nedlåta sig till denna, om något dugligt finge skrivas och utträttas, och om jag hade någon annan hjälp för affärerna än egen industri. Att nu sitta med en inkomst af mer än tusen Rubel Silfver om året ger god mod och samvete, emedan det blifvit mig nödvändigt och ingen annan utväg funnits, än den jag tillgripit. Allmänheten betalar väl för skräp, men äfven detta ger mig i mina förhållanden arbete nog, isynnerhet som jag, för att motvåga hvad jag häruti bryter, åtagit mig ledningen af Maamiehen Ystävä och tills dato på tre artiklar när äfven skrivit allt, hvad der finnes – drank och bås och rofvor. Slår man detta tillsammans med skräpet i Saima, så medger väl Bror, att i mitt bläckhorn denna tid funnits ett äkta sammelsurium. När jag tillägger, att det skrala tryckeriet ger mig korrektorsarbete i mängd, att jag sjelf nödgas afräkna och omräkna exemplaren för hvarje Postkontor o. s. v., samt visst icke försummar Skolan, så får jag väl äfven skryta med, att jag åter mitt bröd i min anletes svett.

20

30

Men under sådana förhållanden ligger allt dugligt arbete naturligtvis ned. Under ferien gjorde jag väl svaga försök att upptaga det, men sedan den första Februari hafva sådana försök varit fåfänga. Jag hoppas dock på bättre tider, då jag nemligen hinner få mera hjälp för Finska Tidningen.

Michelet's bok har jag erhållit i gåfva af Ilmoni och finner att han i det lilla han ur mitt opusculum anført varit juste nog, äfvensom jag tror att han rätt ordnat mig till venstra sidans center, om ännu Herrar Vatke och han sjelf annorstädes än i egna opera få gälla för en fraktion. Medgifvas måste att det då går långt i det lilla. För öfrigt är detta, hvad mig angår, ett tydligt bevis på personliga relationers inflytande. Så månget känt namn är ju glömdt, emedan det kanske också icke så mycket legat i Författarens intresse. Ty tre man högt led är dock något, isynnerhet då man sjelf har rättvisa anspråk att vara korporalskapets förare. Och af hvem har nu Michelet rättighet att vänta att skyldra gevär, om icke af mig. Jag har också redan tänkt ut sättet att göra tempo't med besked. Blott jag hade någon rast och ro att till våren få något färdigt. I sitt bref till mig yrkar Michelet på ett visum repertum öfver »Läran om Staten». Jag hade nemligen yrkat, att den nya Tidskriften borde gå in på det konkreta, på tillämpningar för den större publiken. Detta har i Societeten väckt dissensus mellan gamla och unga. Emellertid vill man deran, men in politicis vilja Berliner-herrarne

40

50

akta sina tassar. Ergo skulle jag, H^{an}s Kejs^{erliga} Majestät's undersäte, fram, med det smickrande anbud dertill att börja leken och Tidskriften. Men deraf lärers nu ingenting blifva. En ann kan likasåväl akta sig som en ann. En uppsats af anfördt innehåll skulle dessutom, utan att beröra Tysklands förhållanden, vara förfelad. Det förra vore åter å min sida opassande. Någon gång i världen kunde jag väl komma mig dertill, blott jag först väl är på fritt vatten. Bror frågar när så skall blifva? Åtminstone ej före hösten året till. Då hoppas jag hafva affärerna temligen klara.

- 10 Jag väntar få höra att Brors helse är fast och jemn som alltid, beklagande blott svårigheten af de sedvanliga promenaderna i denna bistra tid; ty den lærer väl räcka härifrån, der vi en veckas tid haft öfver – 30° i tre veckor icke mindre än 22° 26°, ända till Helsingfors. I familjen lära väl nöjen fortfarit hela tiden bortåt som vanligt – eller mera, ty de måste ju ännu vara i stigande år för år. Min ödmjuka och hjertliga helsning beder jag Bror hafva godheten framsföra – dervid icke förglömmande den mildsinta Helene och glada Natalia, hvilka jag icke engång fick säga mitt afsked, något som ofta legat mig i hågen. Mätte
- 20 ett blidt öde länge bevara allas Eder rena glädje ostörd. Ingen, jag försäkrar det, skall med tacksammare deltagande höra, att så är än

Vördade Brors
ödmjukaste tillgifnaste
Joh. Vilh. Snellman.

Kuopio d. 22 Februari.

Fruentimmers P. S. Förlåt, Goda Bror, den möda min handstil gör. Den är en Tidningsskrifvares.

30

229 J. V. SNELLMAN – F. COLLAN 29.II 1844
HUB, Coll. 37

Käraste Broder!

- Jag ångrar just, att jag icke förr tillskrifvit Dig och tackat för Dina vänskapsfulla bref, emedan jag kanske derigenom skulle hindrat Dig
- 40 från att rusa ut i klafva med öfriga Tidningsherrar. Icke som skulle detta min sällhet störa. Ty Du får förlåta mig, om jag bekänner mig anse alla dessa harlekinader för mindre än ett glas vatten, och må Du härtill antaga den förklaring, att jag på samvete anser Saimas betenden höra till samma kategori. Jag vill intet säga om de ämnen hon behandlat; men behandlingen är och måste vara värdelös, likasom densamma blir utan all frukt och nytta. För hvad jag då anser våra dispyter, och huru mycket de röra min själ, derom behöfvas väl icke många ord.

- Det hade varit mig meget önskligt, att de lika litet rört Dig. Och jag
- 50 hoppas ännu att så är, och att Dina vreda ord stå der blott för att det så må vara. Icke heller vill jag tro, att Du anser Dig på allvar berättigad påminna mig om tillbörligt veta hut. Ty det vore lika samvetslöst af Dig som af någon annan att påstå, det jag någonsin eller någonstädes dragit fram hvarken det ena eller andra rörande min egen verksamhet. Jag vet med mig själf, att jag aflägsnat till och med i samtal allt, som